

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Jakob Jaason.

Meie Mats.

N^o

25.

Haigeid kohti ära puudi,
Terweid mine tuupima,
Siis ei panda sulle wahti
Nina ette walwama.

Ära tõsta kanget kära,
Katsü waikselt sosista,
Siis ei korjata sind ära,
Aresti ei pisteta.

Näitemängu proov.

Elu ainetel J. Sarwik.

Teisipäewa õhtu. Kaunis kõwa külm. Uulitsal käijaid kippus külm siit ja sealt näpistama. Noortel neitudel tegi ta põsed roosakarwa punaseks, aga klubist tulejatel paksu kõhudega herredel nende sinised ninad weel sinisemaks, kui nad muidu loomulikult oliwad. Wõru uulitsal, — sellel linnalaste ilutsemise ja waatlemise tänawal, mida ka teatawal mõedul Newski prospektiga wõiks wõrrelda — oli rahwa liikumine täies hoos, sest turu kell löi alles pool üheksa.

Ühe põikuulitsa nurga kohal oliwad tükki kolm ööinglit seisatama jäänud ja wadistasiwad poisikeste õhtu noortemeestega, kes paberossid suus ja käed kuue taskus nende ümber seisiwad ja keda ikka rohkem sinna kokku kogus, nõnda et inglite kole kõrgete kübarate peal olewad pikad punased suled nagu kalkuni sabad üle poiste peade wälja paistsiwad. Asi hakkas juba uulitsa woolule takistust tegema. Wanad proud tõmbasiwad kulnud kortsu, kuna nooremad preilid silmi maha lüües mõõda läksiwad. Peenemad noored mehed waatasiwad uudishimuliku pilguga salga peale, arwasiwad aga seekord wiisakamaks keppi wibutades pikamesi mõõda minna. Ega's meie peenemat tõugu noored herrad nii harimata ei ole, et nad uulitsa peal nähtawas paigas niisuguste asjadega tegemist teewad, ainult alamat tõugu rahwas teeb seda. Teine asi kui kusagil nelja silma all ehk nelja seinahel kokku trehwatakse, siis on wälimine wiisakuse kord wähe-malt alal hoitud. — Korruga märkas eemal seisja linnawaht uulitsal koguwat inimeste salka. „Kurat taab, mis seal jälle on, kas wast mõni miiting wõi selle sarnast,“ mõtles ta iseeneses, tõmbas mõega poolpõigiti kaenla alla ja hakkas kähku sinna poole sammuma.

Sel ajal tuliwad kaks wiisakas riides noort neitut, kiirel kergel sammul mõõda uulitsat allapoole ja juhtusiwad salga kohta, kust nad nii kohe mõõda ei peasenu. Juurde tuleja linnawaht hakkas wene keeli mürama, mis peale salk ühest ära lagunes: „inglid“ läksiwad mõõda uulitsat üles turu poole, kuna poisid siia ja sinna laiali läksiwad.

„Lähme ruttu, Amanda, muidu jääme proowile hiljaks,“ ütles üks neiu.

„Ella, küll on siin uulitsal aga hirmsad naesterahwad, ei häbene sugugi,“ ütles Amanda, ja mõlemad neid tõttasiwad kiiresti edasi.

* * *

„Ootuse“ seltsimajas pidi täna õhtu näitemängu proov olemaa. Isandad istusiwad audade ääres, laskisiwad „parwepoissi“ ringil äija, wõtsiwad suupisteid peale ja loputasiwad

seda jälle paari pudeli õllega alla. Wanad põlised seltsiliikmed oliwad kõrgemasse tuppä kogunud, kus kibedasti „mutti“*) löödi. „Mutt“ on auuwäärt seltsiliikmetele wäga lõbus aja-wiide, mida nemad iga õhtu enamiste hoolega tarwitawad; wäikene wõit ja kaotus, rõõm ja kurbtus selle juures, need on kaksikwennad mis wäga mõnusalt, erutawalt, loiuks jäänud ja sagedasti raswa läinud nerwide peale mõjuwad. Juhtub wahest mõni wõeras kana ka omade sekka sattuma, siis ei tee see wiga kui tema sulga tublisti kitkutakse. — Ka täna oli keegi wõeras, mitte liige, „mutilööjate“ sekka sattunud, ja temal oli õnn ühtepuhku kaotada. Wanad „mutimehed“ oliwad wäga mõnusus tujus. Telliti alt pudel konjakit ja tosin õlut „ülesse“, mis just iga õhtu ei sünni, sest wanad herrad on muidu wäga mõõdukad, „soliid“ alkoholi tarwitamises mängu juures, sest see tumestab selget pilku ja äritab ettewaatomata, „riskant“, sissepanekutele rahasummade juures. Täna oli aga kaunis harjumata mängijaga tegemist, sellepärast polnud harilikku ettewaatomust tarwis ja sellepärast wõis ka alkoholi natukene rohkemal mõedul tarwitada kui muidu.

* * *

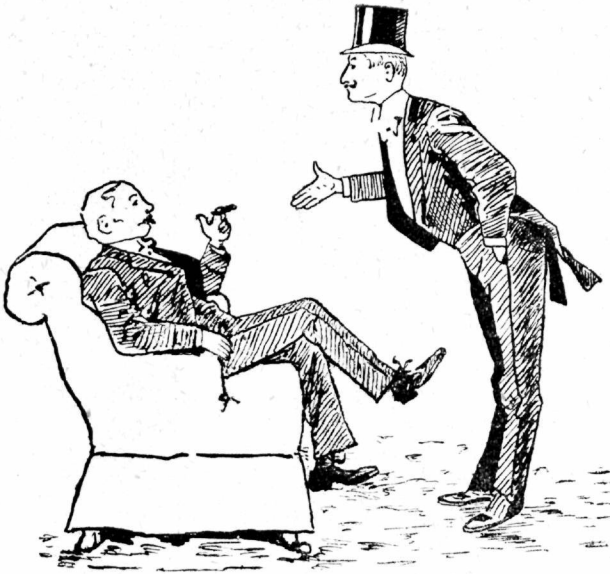
*) „Mutt“, päris Eesti sõna, ei tähenda siin aga mitte mõnda mullatuhnijat looma, waid lõbusat lehtede mängu, mille juures raha wõita ja kaotada wõib, nõnda kudas kolleegi õnn ehk osawus on.

Narwa „pasatskid“.

W a n a m e e s : „Elaksid sa nagu mina elan, teeksid tööd, nagu kord ja kohus, küll sa siis teaksid —“

N o o r m e e s : „Küll ma siis teaksin, kuda wanal põlwele palja jalu käia.“

A: „Teie räägite, et herra N. N. sakslane õn. Loru, ta on täiswerd eestlane.“

B: „Kust te sellele arwamisele tulite, ta on ju Sak-samaal sündinudki.“

A: „Mis sellest? See on juhtumise asi. Ta sündis sel ajal, kul ta wanemab, kes mõlemad eestlased on, wäljamaa reisil oiivad Ma näituseks olen juhtumise kombel tallis sündinud, ja seepärast olen teie arwamise järele hobune, mis?“

Alla naesterahwaste ja lugemisetuppa kogus ikka rohkem daamesid kokku, ka kaks Wõru uulitsast läbitulijat sõbrannat oliwad siia jõudnud. Meesterahwad näitlejad käisiwad edasi tagasi ja kõnelesiwad ühe ehk teise neiuga.

Korraga tuli ülevalt üks paksu kõhuga ja lühikeseks harja lõigatud juukstega wana poole isand alla.

„Tulge mõned herrad weel ülesse mängima, täna on päris hea lõök. Neiud wõiwad ka natukene oodata.“

Naesterahwastele telliti theed ja krõbise-waid kookisid. Meesterahwad läksiwad „mutti“ lööma.

Kaua tuli naesterahwastel oodata, sest „mutt“ ei tahtnud ega tahtnud lõpule jõuda. Ikka hakati uuesti peale ja seltsiwõera rahapung kahanes nagu sula wõi palawa päikese paistel. Suured rahad muutusiwad wäikesteks ja libisesiwad tema näppude wahelt ära, teiste meeste kukrutesse.

Kell hakkas juba kaks saama. Nüüd tuliwad ka isandad üksteise järele ülevalt alla ja hakkasiwad minekut tegema. Kes oma punga arwas paisunud olewat, see tegi weel puhweti juures püsti jala peal wäikese tipsu ja läks minema. Seltsiwõeras enam puhwetis seisatama ei jäenud, waid sammus eelruumi, kus ta üliriided selga tõmbas, mille juures teda uksehoidja aitas.

„Herradel oli täna wist hea õnn mängu juures?“ küsis uksehoidja maguslibeda näoga.

„Jah, herradel oli küll, aga mitte minul,“ wastas wõeras pahaselt, otsis aga siiski weel wiimase wiiekümnelise hõberaha tasku sopist ja pistis selle uksehoidja peosse, kes sügawasti kummardades ukse lahti tegi.

„Noh, nüüd pange tuled saalis põlema,“ hõikas üäitejuht, „waja ometi kord proowiga peale hakata.“

„Tühja kah, täna oleme nii kui nii asjaga hiljaks jäänud, ja ega see proow eest ära jookse, tulewa pühapäewasse aega küllalt,“ ütles üks lokiis juukstega, ülespoole keeratud wurrudega noor isand, kellel lai roosakarwa kaelaside ümber kaela oli seotud. „Mina wõitsin täna „mutist“ rublat kümme, selle teeme sirgeks. Daamed on juba muidugi kaua ootanud. Hei, kelner, pudel weini ja kookisid neiudele ja meile midagi kangemat“

Seltskond istus lugemise tuppa laua ümber. Naesterahwad rüüpassiwad weini, kuna meesterahwad rohkem „pitsi“ tarwitasiwad. Sai esimene pudel tühjaks, toodi „teine trükk“. Wahete wahel wõtsiwad ka daamed mõne tibatillukese kangemat. Jutt läks palju elawamaks, neiude silmad omandasiwad iseäralise särawa läike, põsed hakkasiwad hõõgama, kiired sätendawad pilgud lendasiwad üle laua ühelt poolt teisele poole ja kõik tundsiwad endid hoopis wabama olewat. Midagi sütitawat heljus õhus, mis kusa-gil nagu plahwatama oleks pidanud — — —

Kell oli juba üle 3. Mõned naesterahwad oliwad ennem ära läinud, aga sõbrannad Amanda ja Ella ning paar teist neiut oliwad lõbusasse seltskonda jäänud.

„Kas teate, nüüd teeme weel ühe lõbusõidu wärskes õhus, see oleks päris tore,“ pani keerus wurrudega noorherra ette. „Neiud tulewad muidugi kaasa.“

See ettepanek meeldis kõigile wäga. Seltskond tõusis lauast üles, naesterahwad paniwad kübarad ja meesterahwad endi „katlakesed“ pähe, tõmbasiwad üliriided selga ja läksiwad kõik wälja uulitsale. Warsti leiti ka paar kahehobuse woorimeest, neli paari istusiwad saanidesse ja nüüd läks sõit lahti Marioru wõi Marienthali poole. Kui seal kord ringi oli sõidetud, pöörati linna poole tagasi.

Jälle tegiwad noorherra uue ettepaneku.

„Wäljas on kaunis külm ja see sõit wäsitab ka, kas ei läheks me kuhugi hotelli sisse soendama, näituseks „Lioni“ wõi „Portugali“, sinna pääseb weel sisse küll. Ega neiudel selle wastu midagi pole.“

Sa heldekene, mis pidi ka neil selle wastu ütelda olema kui kuhugile soendama minnakse. „Portugali“ ees peeti kinni ja paari korra kõstamise peale awati ka uks.

„Kas peame saksu siin ootama?“ küsis teine woorimees.

„Ei ole waja,“ wastas üks noorherra ukse wahelt.

„Teame juba seda asja, wõime wastu hom-

mikut korraks siia tagasi tulla, ega nad enne ära lähe," ütles woorimees teisele.

Nõnda see ka oli.

Hotellis telliti neiudele igäühele nõnda-nimetatud „Glühweini“, kuna meesterahwad esiteks endile klaasi punshi tellisiwad. Oo, kui magusa rammestawa tundmuse niisugune jook enesega ühes toob. Naesterahwad istusiwad poolseljakil pehme diwanide peal ja kuulasiwad poollahkiste silmadega naeratades noorte herrade kõdistawa würtsi segatud kõnet pealt, kes nende kõrwal istusiwad. Rutata polnud kuhugile ja hommikusse oli aega weel küllalt — —

Teisel hommikul trehwasiwad turule minnes kaks mammat kokku ja hakkasiwad kõnelema:

„Millal Teie Amanda koju tuli? Meie Ella tuli alles hommiku kell 7 koju.“

„Minu tütar niisamati. Küll on need näitemängu proowid ka rasked. Amanda nägi nii „plass“ ja roidunud wälja ja ütles et proow teda wäga wäsitanud olla. Kaebas peawalu ja ütles südame paha olewat. Uus näitemäng olla nii raske ära õppida.“

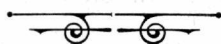
„Jah, eks see ole ikka wäsitaw küll. Meie Ella ei lubanud enne lõunat woodist wäljagi tulla. Ütles niisamati peawalu olewat ja südame põõritawat. See tuleb muidugi sellest raskest proowist ja õppimisest. Ei lubaks teda küll enam minnagi, aga ta ise kangesti tahab ja noor inimene peab ennast teiste seas ikka näitama. Kes teda kodu näeb.“

Kuda pastor ennast parandas.

Walgewarwa pastor Pahane teatas kogudusele, et ta kaheks kuuks mere wette ennast parandama läheb! Ja kogudus lubas ja nuttis . . . Mere äärde jõudes, leidis pastor parun Roika ja von Teiba juba eest, kelledega seltsis ta ennast kohe leotama hakkas, aga mitte soolases wees, waid humala wees. Kui juba kõige ülemine tipp hästi läbi leotatud oli, tahtis waga hingekarjane ka Peetruse kombel käsi ja jalgu leotama hakata, mida aga supelsalongi waht teha ei lubanud ja liiga tahtjaid hilise aja tõttu uksest wälja talutas, mis aga barunile, vonnile ja wagale waimulikule sugugi ei meeldinud. Et üks kähku kinni tõmmati, siis katsus pastor Pahane aknate kallal oma käte rammu ja ei jõudnudgi peale kahe akna enam kolmat katki peksta, waid kukkus enne metswiigi puu põesse ja lasi seal liig humala wee wälja woolata. Ja kogudus kurtis ja ootas ohtes, sest kirik leinas.

Maik.

„Olgu peale, aga ma näitan siiski ikka tuld.“
„Oh, ei ole tarwis, ärge tülitage ennast! Ma tunnen ju teie treppi, oskan muidugi alla minna.“

Uuemad wanad sõnad.

Kui täna pole kinni wõetud — wõetakse homme.

Inimestel on kaelashlipsud, meil — nõõrid. Keewa wee sees jääb ka must wähk pu-naseks.

Ära nutta timukas, tööd tuleb.

Kullid on puuris, waresed — oksas.

Inimestel on patriotid, meil — idiotid.

Kana ei ole lind, kadett ei ole ohwiter.

Meie ministrid on naljahammastele leiwaks.

Waba kodaniku elu ripub konstitutsioni külges.

Wene keelest V—tus.

Hukkamõistetetu terwitus.

Oh, püüa ennast põhjatuul,
Mu armsa juure kanda,
Tall' ütle, et mind püssikuul
Wiis täna rahuranda . . .

Mart Mõru.

Tarf poisjs.

„Milleks ja tahad saada, Sashka, kui sa suured kaswad?“

„Kindraliks!“

„Kindraliks on fardetaw, sõjäs woib surma saada.“

„Ei ole sugugi, fardetaw, kindralid on ju alati wäe selja taga.“

Peatükk maailma hävitusest.

Wene keelest Joh. Vermontus.

Alguses oli taewas ja maa.
Ja walgus oli, ja see walgustas maad.
Ja maast kaswasiwad kõiksugu rohud ja puud, ja puud kandsiwad wilja.
Ja inimene elas, ja tegi tööd palehigis.
Ja kõigil oli hea . . .
Kuid üks metsloom sigines maa peale, kelle nimi on leegion.
Ja maa peal wõttis korratus ja hukatus maad.
Päike jäi pilwete taha, ja kuu ei näidanud enese walgust.
Ja tähed kukkusiwad taewast alla.
Ja metsloom ütles: „Saagu pimedus.“
Ja pimedus sai.
Siis sai hommiku ja õhtu wiimaseks päewaks.
Ja kõik rohi ja kõik kaswud saiwad hukka maa peal.
Ka inimene sai hukka.
Siis oli öö. Läbitungimata pime öö.
Ja metsloom waatas oma tööd, ja see oli hea.
Ja maa jäi tühjaks, häwitatuks ja pimedus wõttis maad . . .

Wii „Greetale“ terwiseid, tuul!..

Ruttu, oh tuuleke, ruttu
Helju mu aknakesest mööda!
Ruttu, oh tuuleke, tõtta,
Rannawärawa mäele!

Palju, oh tuuleke, palju
Terwiseid „Greetale“ kannal!
Ütle, oh tuuleke, talle:
„Rendez-vous“ tulemas pea!

Ütle, oh tuuleke, ütle:
See, kes sind armastab, tuleb!
Ütle, oh tuul, et ta tuleb
„Adjutantide“ wahel!

Mart Mõru.

Ritlejad.

Prantslane ja itallane kiitfiwad üksteisele oma maa sigiduse wõimu.
„Meil wiisate tuletiff põllu peale ja aasta pärast kaswab seal kohal terve mets“, ütles itallane.
„See pole weel midaagi,“ wast s prantslane.
„Kui teie meie maal poole püfifindõpi ära kautate tulge aasta pärast tagasi, siis leiate termed püfifid eest.“

Hukkamineja „Nella“ saab wiimasel silmapilgul weel abi Purriskewitschi ja Co poolt.

„Rahwamehe“ Andreas I ärdiku

I.

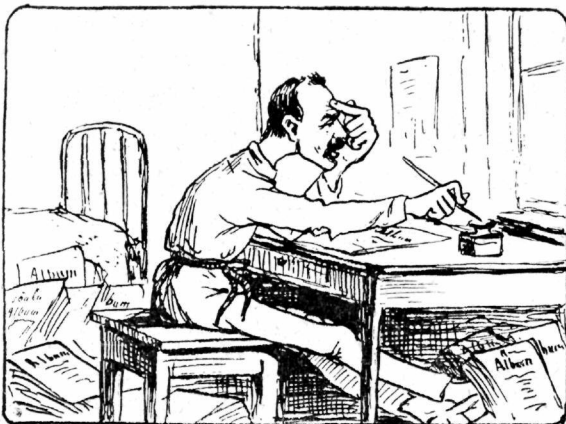
Aga tema rahwamehelik tegewus algas sellega, kui tema oli juba küllalt wõlgu söönud, joonud ja üürid maksmata jätnud. Ja waata, siis tuliwad wõlglased ja Andreasel oli üpris kitsas käes. Taas tema wõttis nõu — mis sängi all — wiskas selle sisu neile wastu wahtimist ja ütles: „See olgu teile õpetuseks!“

III.

Aga kõigest sellest oli temale wähe. Tema wõttis kätte ja läks suure wõimumehe juurde kumardas maani ja ütles; „Oh sa wägew isand! Sinul ou wõimust aga minul on tarkust. Luba sina omast wõimust mind Eesti rahwale lehte wälja anda ja mina tahan sedasinast rahwast omast suurest tarkusest õpetada, et tema mõistaks sind kiita, tänada ja sõnakuubelikult elada.“ Aga seesinane wõimumees laskis omad teendrid teda uksest wälja wisata.

II.

Ja waata — nüüd löi ta omale wastu rindu ja ütles: „Nii tõesti — kui minu nimi Andreas Pärdik on — tahan ma niimoodi alati talitada ja mind peab edespidi Eesti rahwa isaks ja heategijaks hüütama.“ Ja ta pani „Albumid“ käima. Nüüd nägi tema nägemist loorberidest, suurest auust ja väga hulgast rahast — mida oli, kui liiwa mere ääres ja kõik see pidi tema osaks saama.

IV.

Nüüd elas Andreas kui põgeneja, sest tema waenlased — mis on äraseletatud wõlglased — ei annud temale teps rahu. Ja see sündis, et tema ukse peale sai koputatud aga tema pidi juba sängi alla pugema — sest temal oli hirm, et jälle tuleb seesinane wõlanõudja — aga see oli kirjakandja ja tõi temale 200 rubla ning kirja Kilulinnast, et maksku tema oma wõlad ja tulgu kilulinna. Taas sai Andreas üpris väga rõõmsaks ja tema hüppas wastu lage ja ütles: „Kiidetud olgu Sihwer — kes elab Kilulinnas!“

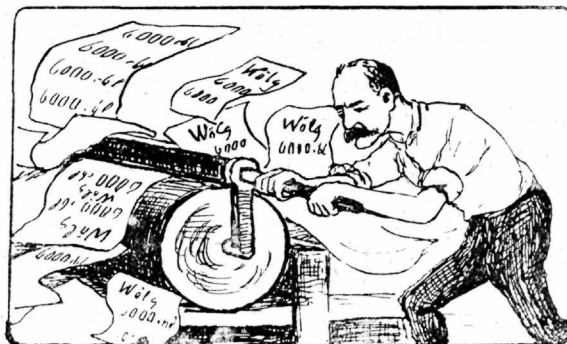
ime'likud juhtumised ja tema hale ots.

V.

Ia waata Kilulinnas ootas teda suurem õnn. See sündis, et piimamees Tammik iahtis oma tüdarta mehele panna kelle nimi on kuulus rahwa seas ja seesinane ärawalitud kuulsus oli Andreas Pärdik. Ia nemad läksiwad kirjatundja juurde . . . Ja see sai tõeks, et tema heitis abielusse teise mehe rahaga ja seda raha sai esimeseks korraks wiistuhat rubla.

VII.

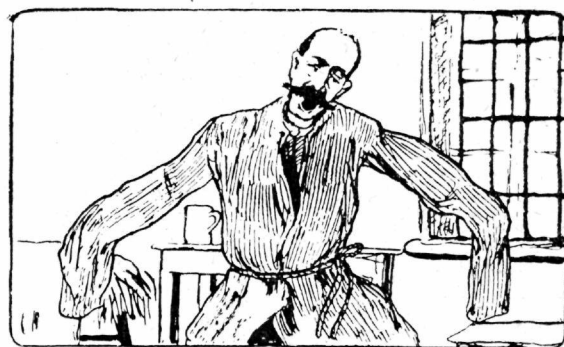
Aga Andreas waatas ja nägi, et tema äri hästi õitses ja tema ärimehelik süda kihwatas rahahimus ja ta ütles: nüüd olen ma juba esimene mees Eestis ja ma tahan tuua riistapuu — mille nimi on rotatsioon — ja see peab ka saama esimeseks Eestis ja meie kahekesi, kas wõi uputame rahwa oma põhuga. Aga seesinane riistapuu sai temale komistamise kiwiks.

VI.

Aga Kilulinnas elas mees, kelle nimi oli Neumann ja see mees elatas ennast „Uue Ahwi“ näitamisest. Aga see „Uus Ahw“ oli üpris põdura loomuga ja tema peremees otsis meest, kellele seda wiletsat „kaela määrada“. Ja tema leidis Andreas Pärdiku — sest temal oli palju raha. Ja Pärdik sai selle looma peremeheks. Tema lõi balagani üles wanaturu kaela ja sellega sai kommeti maja awatud. Sellesinatse palagani pea narrile pani Andreas nimeks cand. jur. Steinberg.

VIII.

Sest waata rahwa silmade eest langesiwad soomuksed ja nemad hakkasiwad wahet tegema põhu wahel ja wahet tegema wilja wahel. Aga seesinane riistapuu — rotatsioon — tegi kümme tuhat koormat põhku tunnis. Ja see põhu wirn kaswas ja sai suureks ja nüüd tundis tema peremees, et tema „aju natukene“ hakkas närtsima ja wiimaks kustus hoopis. Ja tema aimas, et teda wtiaks sinna — kus kõigil „ajud natuke“.

Punased moonid.

Wladimir Gordin.

Känt tuhm taemas wajuš madalasse mere kohale. Otsata lai wesi kargas kaugel ja jookšis teel wäikese uppuma saare peale tormi. Pihutäis maad mustas wee wäljal. Wormita maatükk oli wägewate laente kätte waele litjutud. Ta pais-tis surnud ümberwajatud laew, pärast huffamine-mist olema. Ükšit künkake kõrgendas, — see oli haud ilma ristita . . . ei olnud waja . . . — seal puhkas, niisama nagu temagi, ristilöödud . . . pimedal wäiksel ööl kohale toodud; waguši, keele-tutešt waljudest inimestest sinna toodnd . . . Mulla hunnikut üles ajades, — istutas hoolikas murelik käsi ta peale seemned. Kaswajiwad moo-nid üles, pikkad, peened moonid, weriste laiade öielehtegega.

Teraw film näeb kōit! Ta ei wōinud noori peeneid warši wälja kannatad, — õrni, helepu-naseid, meikse laiale lootud tiwi . . . Kurbtu-sega, kannatamisega langešiwad juurtega üles kistud punased moonid maha. Māgematalt ilma seijufohata keerles ja nuttis jūda waraselt kaitse-tatud noore elu üle . . . Mga murelik hoolikas käsi tõstis ettemaatlitult lilled üles. Ja wiis nad oma koju, soendas oma palawa hingeauruga arakülmanud õrni juuri ja martri — surnud sõbra hinge . . .

* * *

Õo wahtis tufaselt afnasje. Ma istusin musta peene nahaga kaetud kirjutuslaua taga omas wäikses ja tühjas tuas, kus krabinad ja wäiksed healed poolpimedatest nurladeši pika ta-jana wāstu kõlajiwad. Minu ees seijis pealuu. Ma uurisin inimese elu alust ja siju. Natukene kaugemal seijiwad lilled — punased moo id. Ma külwajin nad oma sõbra kalmule. Ta kunagi lapselõlmes armastas mooniši. Ükšit kīngas oli armas üksnes ligimistele. Inimesed, kelle pärast ta oma noore hinge ohwerdas, tuletajiwad teda ainult mõniford meelde. Dormijetesje sügawatesse wettesse kaotšile läinud mustaw jaareke, seal puh-kab teha, — see, mis martri eluši järele jäänud . . . Kehašt kaswajiwad peened warred, werised öielehed — punased moonid wälja. Arglis wari-sew käsi kistus õrnad walged juured wälja, nagu šis pimeduses puhkas elu iluštast naiselik õrnast kehāšt wälja kisti. Ma wōšjin pihutāie mulda ja ühes temaga tõin oma koju minu surnud sõbra eluša mälestusjamba. Ükšitud pikad ööd istusin ma nende lähidal ja ajajin palaw t juttu kōige kõrgema toreda lillega, nagu see ennem te-maga jündis . . .

* * *

Kell tišjus pikkamiši ja tumedalt. Waheldi kraapis kāsš pimedas nurlas, ümarguši põlewaid filmi keerates. Wōtted meeletuletusštega šitult jookšiwad kiirelt ifka möōda, möōda.

Mureta wallatu lapšepōli . . . Glurdōmus

ilmasjūta noorus, täis mahlane, nagu kewadiseb täis walatud warase kase pungad . . . Palaw rōōm ja ruttu unustaw mure — sai kōit ühes temaga, lähidase sõbraga üle elatud . . . Tuli-wad küpsuse aastad . . . Meid lahutas meri ära Ma sei n kaldal ja nutšin, aga tema nikutas trōōstiwalt peaga ja naerata kurbwalt surnud huultega . . . Me jātšime jumalaga wiimast forda . . . Minu sõpruse eest jain ma lilled omale — mälestus temāšt — meie armastuse lapsed . . . Terwe elu tahan ma nendega jagada

Kaske ja kähijem kella kōōmine — tats . . . Ükšitud healed, meelearahetmise ja palumise hea-led, meelearahetmise ja palumise healed oleks nagu kokku sulanud, aga nad ei sula iialgi kokku . . . Ja külm heal wäikse kahinaga puudutas minu kuulmist.

„Mikšpärāšt kurdad mind taga?“ . . . Ma olen oma asja juba lõpetanud . . . Sinu sõp-rust ei ole waja seal, kus ei ole kurbtušt ega rōōmu, kus ei ole walet, ja ei ole õigušt. Minu moonid, wōib olla, murrab kogematane tuul katki ehk niisamuti närtšiwad ära, aga šina ela, ela, ela, ja šaad elama . . .

Jāālit wool terawat tarretawat õhku puhus mulle nätku; ma wārišejin ja arkašin ülesse. Lai afen tiheda ristpuuga oli šinine. Šeinu kattis warase hommitu hallid täpid. Unine käsi murdis peened warred ja moonid lamajiwad surnut, punaseid nuppusti jõuetult ripakile lastes. Pea-luu waatas oma tühjade filmaukudega mu peale ja naeris tigidalt, kõlata oma wanainimese juuga.

Kell petšis wäikšelt ühe kõlawa keele wāstu, ja lōi ilma armuta . . . Ma tuletajin meelde, et uurin inimese elu alust

Lõkšitud S. Lepp.

Küsimised.

Kui kōiki mässajaid ära tappa tahetaks kas šis Wenemaa metsad puu-ārgi-laudadeks jatkakšiwad?

Kui maa rahuštatud on, kas šis maa ka r a h u s t a t u d o n ?

Milleks Järw seda nimetaks, kas inimsuse-tundeks, kohusetundeks, ühistundeks wōi sõge-duseks, kui töölised tema lehe boikotti alla pa-nekšiwad?

Mis Tōnišson ütles, kui „Postimees“ kinni pandaks?

Mis edueraakonna kolm Jaani šis tegiwad, kui nad aru saiwad, et duuma tee neile kinni oli?

Mitut nime tarwitab edumeelne ajaleht kümne aasta jooksul?

Mart Mōru.

Maailema ees.

Maailema kantseleisse on mõisniku maa äravõtmise pärast talupojad tunnistajateks kutsutud. Laua taga istub ülem tähtsalt. Talupoegade juuresolekul on õht toas raske ja ülem paneb aeg-ajalt taskurätiku nina ette. Tunnistajaks on ülema ees väike, kõssis talupoeg, pilulil filmadega ja kõhiseva healega.

„Kudas su nimi on?“ küüb ta mehe käest.
„Kudas ta on? Muudugi Swan.“

„Aga liignimi?“
„Liignimi?“ — küüb oma korda talumees ohates „Liianime järele ei hüüa mind keegi.“

„Noh, aga kuda sind muidu hüütakse?“
„Katta Swaniks.“

„Mis ja sellest asjast tead?“
„Kas meie maa asjast või?“
„Mitte maa asjast, vaid mõisniku maa äravõtmisest.“ ütleb ülem pahaselt.

„Ragu tea a, oli see maa juba ammugi meie oma ja meie isaijad harisivad teda juba wanast põlvest saadit.“

„Ma küüsin sinult, mis ja nägid“ — ütleb ülem — „sai aru?“

„Mis ma nägin? Kui teatus tuli, et ma jälle dieti meie, talupoegade, omanduseks saab, tulivad meie mehed kofku ja hakkasivad sahu tegema. Palusivad Sumalat ja läksivad kündma, sest et seda maad juba meie isaijad kündnud olivad.“

„Ma ütlen sulle viimast korda, sina pead rääkima, mis ja selles asjas nägid, aga kelle maa see on, see pole minu asi, see on minu asi, kas said aru?“ — ütles ülem südame täiega.

„Miks ma aru ei saanud. Kõik saame aru. Noh, näituseks, sõitsime sinna, hakkasime kündma. Seft igal ühel on rõõm oma maad kända.“

„Juba ja jälle räägid maast! Sulle õeldakse päris selgesti: mis ja nägid?“ pööratas juba ülem.

„Mis ma veel nägin?“ — püüas segaselt saanud talupoeg meelde tuletada. „Soldatist nägin, stanowoid nägin ja veel palju nägin sel päeval. Nägin veel haawatuid, ja waat', siis nägin veel sikkunest...“

Pealtkuulajate seas tõusis üleüldine naeru kahin.

Maailema löi lootujeta käega, lastis tunnistaja ära minna ja kutsus järgmise ette.

Be-eteelen go.

Kuulutus.

Tapa „auuwäärt kooli seltsi toetajad otsivad kohta, kus nad võiksid pidu-õhtuid toime panna. Tegelased on ütlemata hea talendiga, peale halwa ettekande võivad nad terve pidu sissetuleku ühe õhtaga wa' kibeda eest ära juua.

Piipas.

Uued lastemängud.

Muusikuri mäng.

Kui teised lapsed juwel aeda lähewad marju sööma, ehk koplise kepsu lõõma, siis pangu üks ennast mõrassse riidesse ja luuratu salaja teiste järele, mis nad teewad. Siis jooksku kohe isale kaebama ja tehku seda nii osawasti, et iga laps isa käest hea keretäie peksa saab ja isa neid kõiki pimedasse keldrisse tinni paneb.

Kroonu aidamehe mäng.

Ühiseft puuklompide hunnikust maja oma tasku niipalju toppida kui aga mahub. See wõidab, kes seda kõige rutemini teha oskub.

Sinuka mäng.

Üks pois kõõtab tugewa wembla kätte hahtab sellega teisa tagaaja maja peab neile nii kõwasti mõõda jalgu wirutama, et teistel pea pörub ja ninast wesi wälja tuleb.

Provokatori mäng.

Üks pois kutsugu teisa mõrassse õunaaida margile, ehk andku neile nõuu kiwidega mõra maja aknaid sisse wõtata. Nende tükide juures kutsugu ta ise esimene mees olla. Pärast mingut ja kaebagu teiste peale, et need ainult süüdlased on, nõnda et neid karistatakse. Seda wiisi jääb ta ise nuhtluseft wabaks ja saab saiaraha veel pealegi.

„Wabandage, herra Maier, st ma ilma prakita tulim.“

„Aga, kõrgesti auustatud rae herra, teie olete ju inimene, kellele ma ka siis oma tütre oleksin annud, kui te särgiwäl kosja oleksite tulnud.“

Kuu ülewaade ja uuemad sõnumid sündinud asjust.

Tartust. Meil oli siin hiljuti suur mõitlus — ei mõistlus kahe Gesti teatri vahel. Tallinna näitlejad trumpasivad oma „Hädawares-tega“ ja „Põrgu teedega“ meie „Kaltkaabakad“ ja „Tširkuse preilid“ üle, nõnda et meie oma kunstitempli mõidlastel koledasti kohmetasivad. Kurjad keeled kõnelewad, et meie näitlejatel oleks soovitam olemat Tallinna tegelaste juurde kursust minna võtma. Troostiks jääb meile ainult see, et perekondlikel kõlbluse pinnal võrjunud balleti tantsijannade poolest meie iftagi veel Tallinnast ees oleme. Muudu kippub raskuse kaal Tallinnlaste poole kalduma.

Narvast. Kallist asja antakse hinna ta. Siin saamad elanikud odava wee asemel teist, palju kallimat wedelikku — nahwtat hoopis ilma tasuta, mida nad juua ehk söögi keetmiseks niipalju tarwitada võivad kui süda kutsub, kes korra kapaga Narvast võtab, see saab enam nahwtat kui mett sest et nahwta wee peal ujub. Ainult narwalaste kõhud on revolutsionisteks saanud, ei taha veel niisuguse rammusa ainega harjuda.

— Glu armastajad surma-seltsi liikmed. Põhjuskirja järele peaks „matusekassa“ liikmetel iga aasta üldine koosolek, olema, aga et sellel koosolekul ainult kurwad asjad arutamise alla võivad tulla — ja kassa liikmed armastawad kõik elu nii väga siis jäätakse koosolekud lihtsalt pidamata. Kes tahaks ka turadit seina peale maalida, ehk surmast kõnelema hakata. Parema kärwatu selts.

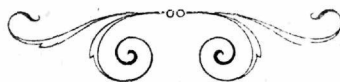
Walgast. Suur lollus. Walga eestlased on aastate jooksul miis tuhat rubla koftu torjanud, millest nad kirikut pidid ehitama hakama. Müüd ou aga osa arusaamata inimesi nõudma hakanud, et selle rahaga kool ehitataks, mida nad ennem tarwis arwamad olemat kui

kirikut, ja arwamad, et eestlased sakslastega küllalt ühes kirikus võivad käia, ja et üks wafamaa kooli heaks fingitud maad kirikumaa küljes olla. „Postimehe“ teatel sünnitada niisuguse pöörane kooli asutamise mõte suurt meelepaha. Mis sellest, et kiriku ehitamine sadatuhat maksma läheks, ja torjandus veel aastate laupa kestaks, kuna kooli wite tuhandega kohe käima võiks panna. Oh, neid patuseid inimesi!

Riiast. Kardetawad meeleawaldajad. Ogeri jaamas läks kohalisele priistawile korda suurt salka meeleawaldajaid — arwu järele 180 — kinni pidada. Et teadmata oli, misugust paha nõu nad pidada tahtsivad siis peeti waksali platvormil 3 $\frac{1}{2}$ tundi kinni. Hoolsa järelekuulamise peale selgus, et nad Riiast wäikelaste kooli kaswanditud, kõik alla kümne aasta, mudilased olid. Hoolas ametnik oli oma truu kohusetäitmise tõitu seltskonda kardetawast hädaohust peastnud.

Selsingist. Hea eeskujuleiab järeletegijaid. Soomes on ka nagaitaga harjutust pidama hakatud ja seda tarwitusele wõetud. Kolm maapäewa saadikut on juba Selsingi uulitsal ehk Wene keretäie saanud.

Koerust. Ülem erawalmuse kord. Peale seadustikkude kordade soowiwad kohalise alewiku suurpashad veel iseäralist erawalmuse korda maksma panna, mille järele elunifud ajalehta, iseäranis „Meie Matji“ lugeda ei tohiks. Kes „Matji“ loeb, on päris-punane ja kes „Matji“ eemalt nuusutab, seda peetakse juba kahtlaseks. Rahtlasi isikuid soovitakse, kas Wäike-Maarjasse, ehk wähemalt Järwa-Jaani alewikusse wälja saata. Inimesed peidawad hirmuga, „Matjid“ magadiskottide alla ära. Mõned on endi lehed Peetri kihelkonda peitu wiinud.

Nagu.

- Kõlistas nagu duuma esimees Golowin.
- Karjus nagu Purischlewitsch duumas.
- Lubab, nagu walitus.
- Wihane, nagu ERE koosolekul forrapidaja.
- Lahjad, nagu „Wabaduse“ juhtkirjad.
- Kõwad rusikad, nagu ERE agitatoril.
- Keelatud nagu Tartu Kõutli uulitsas töd-wanritega sõitmine.
- Ühte, nagu m o o n a l a s jõulu laupäewa õhtul, kui mõisa hobusega kirikusse sõitis.
- Ennast täis, nagu parun.
- Tühi, nagu külakoolmeistri tasku.
- Upsakas, nagu hopman.
- Upakil, nagu küla koolimaja.
- Süda täis, nagu hingekarjatsel.
- Kuhjaga, nagu leeriwakk.
- Pikk, nagu papi puusülb.
- Kergats, nagu kadakasaks.
- Kange, nagu Purischlewitsch
- Kardab mäsü, nagu kiriherra.
- Wahib wiltu, nagu walitseja.
- Lühilese eaga, nagu pahempoolne ajaleht.
- Wiletsa terwisega, nagu eduerakond.
- Kõwa, nagu Lidwali leib.
- Eõinab seltsimeest, nagu Tõnisson raud-tee fonduktori.
- Tütib ninameheks, nagu „U. Wirulane“ rahwaflasside lepitajaks.
- Kiidab ennast, nagu rahwuslased isamaad.
- Igaw, nagu „Rahwalehe“, „Lõbus Ujawiide“.
- Kaitseb ERE-last, nagu „Rahwaleht“ „Koidu“ rahaahnust.

- Sõdantpõoritaw, nagu mustasajaline fir-jandus.
- Dänis, nagu „Noorus“.

Ütles:

- Jumala eest ma ei teeni praegu mitte üks kopik, ütles juut kui ta kolm rubla puhast kasu tasku pistis.
- Duuma saadiku isik on puutumata, ütles politsei kui ta Dsholi korteri läbi otsis.
- Waleraha, ütles maamees, kui temale uut paberist kolmerublalist pakuti.
- Urge sõgestage, ütles Järw töölistele, kes talle eneste streigi asja seletada püüdsiwad.
- Excelstor, ütles „mintis“ peaga üliõpilane kraami kallast mööda ülespoole ronida püüdes.
- Üksigi kurat ei ole mind nõnda waemanaud, kui see ingel, ütles mees, kui ta abielu la-hutamise palwe jisse andis.
- Geameelega tõstaksin sind taewasse, kui teaksin, et sa sinna jäeksid, ütles mees riiu puhul naisele.
- Jällegi sõgedus lehes, ütles „U. Wiru-lase“ wastutaw toimetaja ja wäljaandja, kui ta toimetufeliihme märkust Tallinna majaperemeeste seltsi kohta filmas.
- Ira janda, ütles purjus mees wihaselt, kui koer kutsutamata kõngi tulnud wõderaga rahul ei tahtnud olla.

„Meie Matsi“ tellimine teise poole a. peale on alganud.

Sind pooles aastas 1 rbl. Terwe aasta peale, s. o. siia- maale ilmunud numbrid ühes, 2 rbl.

„Meie Matsile“ on kõik Eesti paremad kunstnikud ja kirja- mehed lahkesti kaastööd lubanud. Nende tööd on toimetusel prae- gugi suur hull tagawaraks. Aga praegust aega filmas pidades, pole neid võimalik awaldada. Aga tulewiku peale peab iltagi lootma ja ka toimetuse loodab paremaid aegu tulema. Austatud lugejaid pa- lume wahet teha „Meie Matsi“ ja ärimeeste poolt järele tehtud „Päris Meie Matsi“ wahel. Wiimane on selle otstarbega tagur- laste poolt käima pandud, et „Meie Matsi“ surma unele juigutada. Aga nende töö pole siia maale õnnestanud. Neid oli wahel — kes endid petta lastiwad. Iseäranis selgesti paistis „Päris Meie Matsi“ iht „Relipühinumbri“ wälja — milles ühte Tallinna rah- wasaadikut kõige mustemal wiisil teotati. Sellest wõib näha, et „Päris Meie Mats“ isegi halekuulsa „Nooruse“ üle lööb. Noh — õnne mustasajalistele, on neil ju nüüd õitseag.

„Meie Matsi“ tellimise aadress on: гop. Ребель, „Meie Mats“.

Austades

Jaason.

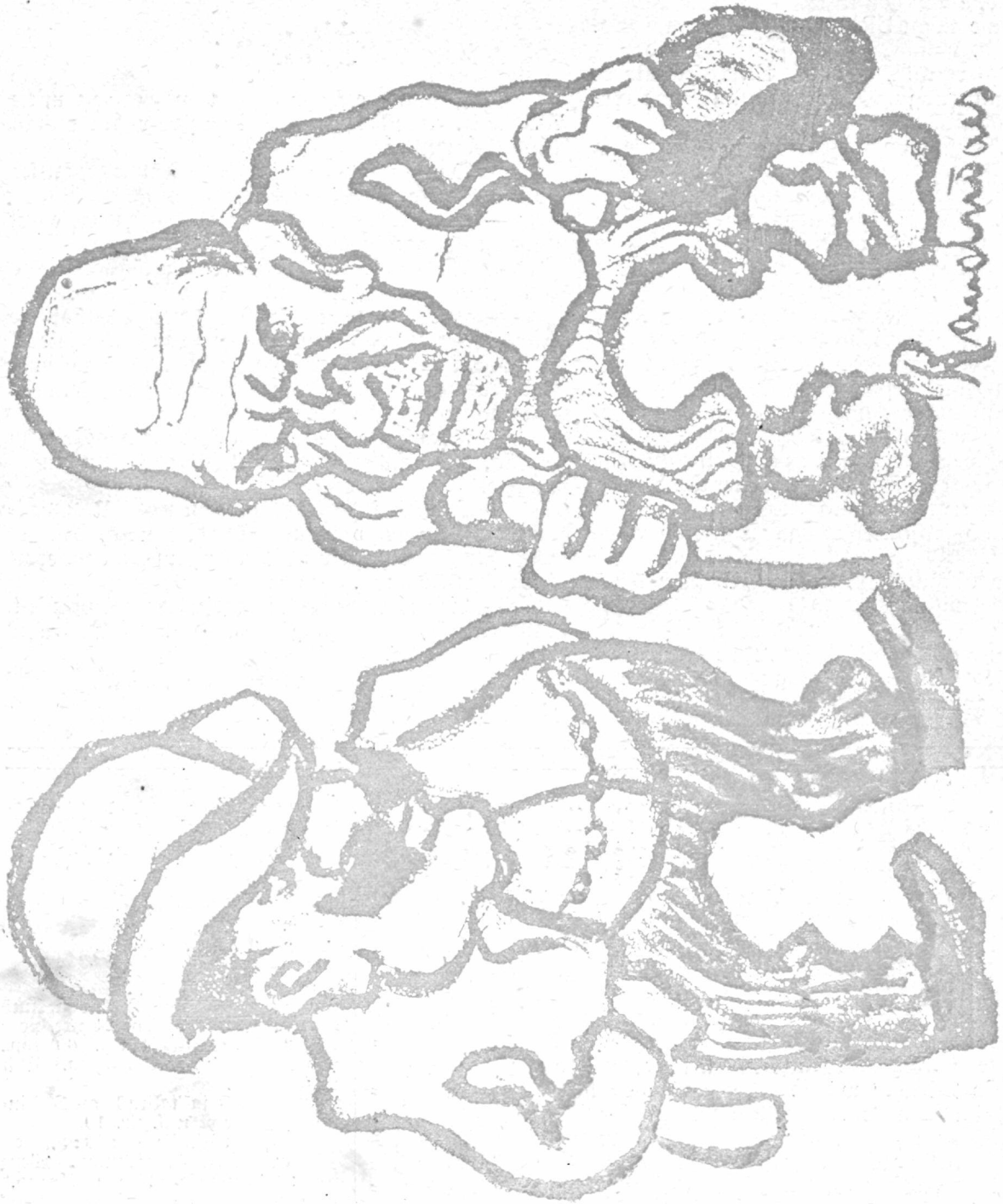
„Meie Mats“

ilmub 1907 aastal 2 korda kuu- ja maksab aastas, s. o. 24 nrt. pos- tiga 2 rbl., postita 1 rbl. 60 kop., pooles aastas poole wahem. Üksik nr. 10 kop.

Toimetuse ja talituse on Tallin- nas, Arewjemi uul. nr. 10.

Kirjalik tellimise aadress: „Meie Matsi“ toimetuse Tallinnas. Wene keeli: Журналъ „Мейе Марсъ“, Ребель.

Tellimisi wõtawad wastu kõik auusjad raamatukauplused ja ajaleh- tede tellimiste wastuwõtjad.

Karjane: Paruni herra — täna langes talli lagi sisse!
Parun: Kas loomi alla jäi?
Karjane: Ei — aga karjatüdruk jäi alla.
Parun: Noh täna Jumalale, siis pole wiga midagi.

Trükitud M. Antje trüfifojas, Tallinnas.